

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สู่โรงเรียนมาตรฐานสากล

ก การพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล มุ่งเน้นการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานการพัฒนา บุคลากรหลักที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อน เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ดังนั้น ความรู้ ความสามารถ และการยอมรับความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งมีแนวทางการพัฒนา สำหรับกลุ่มเป้าหมายผู้บริหารโรงเรียนและครู ดังนี้

การพัฒนาครู

ครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลจะได้รับการพัฒนาเพื่อ

1. เป็นผู้นำและมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้เฉพาะด้าน สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ และสื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้
2. มีความสามารถในการศึกษาค้นคว้าพัฒนางาน พัฒนาตนเอง จากแหล่งวิชาการต่าง ๆ เช่น หนังสือ ตำราต่างประเทศและสื่อ ICT รวมทั้งสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ
3. ใช้การวิจัย สื่อ นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน

ผู้บริหารในโรงเรียนมาตรฐานสากลได้รับการพัฒนาเพื่อ

1. เป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์และสามารถนำโรงเรียนสู่การเป็นมาตรฐานสากล
2. มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและการบริหารจัดการ
3. สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร
4. มีความสามารถในการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ
5. เป็นผู้นำและมีทักษะในการบริหารงานวิชาการและมีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับ

แนวทางการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนและครู

บทบาทหน้าที่ในการพัฒนาขององค์กรต่าง ๆ

1 บทบาทหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

1.1 กำหนดนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาควรมี การกำหนดทิศทางให้ชัดเจนต่อเนื่อง ประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนได้รับทราบ และเห็นความสำคัญ

1.2 จัดงบประมาณให้เพียงพอเหมาะสมในการพัฒนาบุคลากร หรือ ควรกำหนดวิธีการบริหารจัดการงบประมาณเป็นการเฉพาะเพื่อให้โรงเรียน มีความคล่องตัวในการบริหารงบประมาณ

1.3 จัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้บริหารและครู ควรร่วมมือกับองค์กร ที่มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาบุคลากรเฉพาะกับสถาบันทางการศึกษาชั้นนำ จัดทำโครงการความร่วมมือทางวิชาการพัฒนาผู้บริหารและครูสู่มาตรฐานสากล กิจกรรมที่สำคัญ เช่น การฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ฝึกประสบการณ์

1.4 จัดโรงเรียนเครือข่าย และแหล่งเรียนรู้ประจำในต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์

1.5 ประสานงานจัดส่งผู้บริหารและครูฝึกประสบการณ์ในโรงเรียน เครือข่ายในต่างประเทศ

1.6 จัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการบริหารจัดการโรงเรียน และการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ จัดเวทีนำเสนอกรณีตัวอย่าง ที่เป็นแบบอย่างที่ดี

1.7 ส่งเสริม พัฒนาองค์กร กลไกทางการนิเทศการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้บริหารและครูอย่างต่อเนื่อง

1.8 กำกับติดตาม ประเมินผลเพื่อการปรับปรุงพัฒนา ถ้ากรณี ผลการประเมินยังไม่ได้มาตรฐานให้ดำเนินการพัฒนาต่อไป สำหรับที่ได้มาตรฐาน แล้วส่งเสริมให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2 บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน

- 2.1 จัดระบบสารสนเทศและจัดทำข้อมูลสารสนเทศครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 2.2 มีการวางแผนอัตรากำลังและมีการสรรหาได้ตามความต้องการจำเป็นของโรงเรียน
- 2.3 วางแผนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 2.4 ดำเนินการพัฒนาตามแผนที่กำหนด
- 2.5 ส่งผู้บริหาร ครูเข้าร่วมประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ
- 2.6 จัดโรงเรียนเครือข่าย และแหล่งเรียนรู้ประจำในต่างประเทศ ส่งผู้บริหาร ครู ฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนเครือข่าย และแหล่งเรียนรู้ประจำในต่างประเทศ
- 2.7 บริหารจัดการให้ผู้บริหาร ครูได้ปฏิบัติงานตามภารกิจเป็นระบบ มีเทคโนโลยี งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เวลา และบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเอง

2.8 จัดให้มีการนิเทศภายในเพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ควรมีกระบวนการนิเทศภายใน

2.9 ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การปรับปรุงพัฒนาด้านการบริหารโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร รวมทั้งการวิจัยสื่อ นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนของครู

2.10 จัดเวทีให้ผู้บริหารครูได้นำเสนอผลงานที่ประสบผลสำเร็จ รวมทั้งนำผลงานวิจัยและพัฒนา มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียน

2.11 กำกับติดตาม ประเมินผล เพื่อการปรับปรุงพัฒนา ถ้ากรณีผลการประเมินยังไม่ได้มาตรฐานนำไปพัฒนาต่อไป สำหรับที่ได้มาตรฐานแล้ว ส่งเสริมให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

3 บทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์

3.1 ศึกษาค้นคว้า วิจัยรูปแบบการพัฒนาผู้บริหาร และครูสู่มาตรฐานสากล ศึกษานิเทศก์ ควรมีการศึกษาค้นคว้า สืบค้น สังเคราะห์หารูปแบบการพัฒนาผู้บริหารและครู ที่เหมาะสมกับบริบทช่วยให้เห็นทิศทางการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่กระทบต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน

3.2 วางแผนพัฒนาผู้บริหารและครู มองเห็นภาพตลอดแนวจนบรรลุเป้าหมายโดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ ผลการประเมินโรงเรียนขององค์กรต่าง ๆ โดยให้ผู้บริหารครูและผู้เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการวางแผนจะได้แผนการพัฒนาคุคลากรที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น

3.3 ผลิตสื่อการนิเทศการพัฒนาผู้บริหารและครูสู่มาตรฐานสากล เช่น สื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล การบริหารจัดการ และการใช้หลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการพัฒนานักเรียนสู่มาตรฐานสากล เป็นต้น

3.4 ฝึกอบรมตามความต้องการจำเป็นของโรงเรียน ในระยะเริ่มต้น มุ่งเน้นผู้บริหาร และครูกลุ่มสาระหลัก

3.5 นิเทศ กำกับติดตามและประเมินผลการพัฒนาครูสู่มาตรฐานสากลจัดทำคู่มือและเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ทราบผลการดำเนินการในมิติต่าง ๆ ทั้งเป็นรายโรงเรียนและภาพรวม สำหรับเทคนิคการนิเทศมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้บริหารและครู

3.6 จัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดเวทีนำเสนอผลงานวิจัย และพัฒนาผลงานของโรงเรียนที่เป็นแบบอย่างที่ดี

3.7 ดำเนินการวิจัยและพัฒนาการพัฒนาครูสู่มาตรฐานสากล แล้วนำข้อค้นพบที่ได้มาอธิบายถึงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยอาศัยผลจากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ สรุปให้เห็นจุดอ่อน จุดแข็งที่เป็นความจริง เพื่อเป็นข้อมูลและเป็นแนวคิดที่สามารถนำไปใช้ในการกำหนดทิศทางการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

การสร้างความพร้อม

ด้านปัจจัยพื้นฐานในโรงเรียนมาตรฐานสากล

ความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานเป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลให้โรงเรียนเกิดการขับเคลื่อนสู่มาตรฐานสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดวัตถุประสงค์ ดังนี้

1 วัตถุประสงค์

เพื่อให้โรงเรียนมีความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนสู่มาตรฐานสากล ดังนี้

1

โรงเรียนมีห้องอิเล็กทรอนิกส์มีเดีย มีห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ พร้อมอุปกรณ์ที่ทันสมัยเป็นไปตามเกณฑ์ มีห้องสมุด ศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) ที่มีการบริการด้วยระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถใช้ในการจัดการเรียนรู้ เป็นที่พึงพอใจของครู/นักเรียน

2

โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน มีครูตรงสาขาวิชาเพียงพอ และอัตราส่วนครู ต่อนักเรียนมีความเหมาะสม นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2 แนวการดำเนินการ

สำหรับแนวการดำเนินงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ กำหนดนโยบาย ระเบียบ มาตรฐาน แนวปฏิบัติให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียนและผู้บริหารทุกระดับบริหารจัดการ ดำเนินการจัดหาให้โรงเรียนมีปัจจัยพื้นฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ การจัดงบประมาณ ครูและบุคลากร วัสดุ-อุปกรณ์ ดังนี้

1 โรงเรียนมีขนาดชั้นเรียนเหมาะสม โดยมีจำนวนนักเรียนต่อห้อง (ปฐมวัย 25 คน : ห้อง, ประถมศึกษา 30 คน : 1 ห้อง, มัธยมศึกษา 35 คน : 1 ห้อง)

2 จำนวนครูมีความรู้ตรงสาขาวิชาเพียงพอ และอัตราส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียนไม่เกิน 20 คน

3 ภาระงานการสอนของครู มีความเหมาะสมไม่เกิน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

4 โรงเรียนจัดให้มีหนังสือ ตำราเรียนที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล และมีจำนวนเพียงพอต่อนักเรียน

5 โรงเรียนมีคอมพิวเตอร์พกพา สำหรับนักเรียนทุกคน

6 โรงเรียนมีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบความเร็วสูงเชื่อมโยงครอบคลุมพื้นที่ของโรงเรียน

7 โรงเรียนมีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มัลติมีเดีย (Electronic Multi-Media Classroom) ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการและมีอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย เน้นความเป็นเลิศของนักเรียนตามกลุ่มสาระอย่างพอเพียง และสามารถ เชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้และสืบค้นข้อมูลได้รวดเร็ว

8 โรงเรียนมีห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ ศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) ที่มีสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการใช้บริการ มีสื่อที่พอเพียงเหมาะสมทันสมัย มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ และการค้นคว้าอย่างหลากหลาย

